

ฉบับที่ 29/2559

เรื่อง กองทุนการเงินระหว่างประเทศสรุปการประเมินภาวะเศรษฐกิจไทยประจำปี 2559

เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2559 คณะกรรมการบริหารกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (Executive Board of the International Monetary Fund) ประชุมสรุปการประเมินภาวะเศรษฐกิจไทยประจำปี 2559 โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

ภาวะเศรษฐกิจและแนวโน้ม

เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวในปี 2558 หลังจากที่จะชะลอลงในช่วงก่อนหน้าจากเหตุการณ์ทางการเมือง โดยทั้งปีขยายตัวได้ร้อยละ 2.8 ด้วยแรงสนับสนุนจากนโยบายการเงินที่ผ่อนคลาย และการเร่งการใช้จ่ายของภาครัฐ ขณะที่ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 8 ของ GDP จากผลของอัตราราคาค่า (Terms of Trade: TOT)¹ ที่ปรับดีขึ้น การนำเข้าที่หดตัวตามอุปสงค์ในประเทศ และการท่องเที่ยวที่ปรับดีขึ้น สำหรับอัตราเงินเฟ้อทั่วไปติดลบที่ร้อยละ 0.9 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายเงินเฟ้อของ ธปท. ที่ร้อยละ 2.5 ± 1.5 จากราคาพลังงานที่ลดลงเป็นสำคัญ ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานและเงินเฟ้อคาดการณ์ในปี 2558 ปรับลดลงเช่นกัน ทั้งนี้ ตลาดการเงินไทยสามารถรับมือกับความผันผวนจากตลาดการเงินโลกได้ดี อีกทั้งระบบการเงินยังคงแข็งแกร่ง

ในระยะข้างหน้า คาดว่าเศรษฐกิจไทยจะฟื้นตัวต่อเนื่องอย่างค่อยเป็นค่อยไป แต่ยังคงมีความเสี่ยงด้านต่ำ ทั้งนี้ ประเมินว่าเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวได้ที่ร้อยละ 3 ในปี 2559 และ 3.2 ในปี 2560 ซึ่งยังเป็นอัตราที่ต่ำกว่าประเทศอื่นๆ ใน ASEAN รวมทั้งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยในอดีต สำหรับอัตราเงินเฟ้อทั่วไปคาดว่าจะปรับเพิ่มขึ้นจากผลของราคาน้ำมันที่ลดลงมากในช่วงที่ผ่านมาทยอยหมดไป แต่อัตราเงินเฟ้อทั่วไปคาดว่าจะยังอยู่ในระดับต่ำกว่าเป้าหมายของ ธปท. จากแรงกดดันเงินเฟ้อที่ยังอยู่ในระดับต่ำตามอุปสงค์ในประเทศที่ยังอ่อนแอ สำหรับความท้าทายในระยะต่อไป (headwinds) มาจากความเปราะบางของเศรษฐกิจโลก ความไม่แน่นอนทางการเมืองของไทย และข้อจำกัดของโครงสร้างเศรษฐกิจที่เป็นอุปสรรคต่อศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจของไทย

อย่างไรก็ดี ปัจจัยพื้นฐานที่เข้มแข็งช่วยสนับสนุนให้เศรษฐกิจไทยสามารถเผชิญกับความท้าทายต่างๆ จากทั้งปัจจัยภายในและภายนอกได้ โดยเงินสำรองระหว่างประเทศและการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดที่อยู่ในระดับสูง และหนี้ต่างประเทศมีสัดส่วนต่ำ จะช่วยรองรับผลกระทบจากความอ่อนแอและความไม่แน่นอนในภาวะเศรษฐกิจการเงินโลก นอกจากนี้ ระดับหนี้สาธารณะที่ไม่สูง การมีฐานนักลงทุนที่หลากหลาย และภาคธนาคารที่มีฐานะเงินกองทุนในเกณฑ์ดี รวมถึงสถาบันที่ดูแลเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง จะเป็นปัจจัยเสริมที่ช่วยรักษาความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจไทย ทั้งนี้ ทางการยังสามารถใช้ policy space ที่มีอยู่ในการดูแลความเสี่ยงด้านต่ำที่อาจเกิดขึ้น

¹ อัตราราคาค่า (Terms of Trade: TOT) คือราคาสินค้าส่งออกเทียบกับราคาสินค้านำเข้าของแต่ละประเทศ หาก TOT ปรับดีขึ้น หมายถึงประเทศนั้นๆ ได้ประโยชน์มากขึ้นจากการค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากสินค้าที่ส่งออกได้ราคาสูงขึ้นเทียบกับราคาสินค้านำเข้า

ผลการประเมินของคณะกรรมการบริหารกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (คณะกรรมการฯ)

คณะกรรมการฯ เห็นสอดคล้องกับการประเมินของเจ้าหน้าที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ โดยเห็นว่าเศรษฐกิจไทยสามารถเผชิญความท้าทายจากปัจจัยทั้งภายนอกและภายใน และมีสถาบันที่ดูแลเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง คณะกรรมการฯ มองว่าฐานะภาคต่างประเทศของไทยอยู่ในเกณฑ์ดี โดยได้รับแรงสนับสนุนจากเงินสำรองระหว่างประเทศที่อยู่ในระดับสูง และหนี้ต่างประเทศที่อยู่ในระดับต่ำ สำหรับการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดคาดว่าจะลดลงในระยะข้างหน้าเมื่ออุปสงค์ในประเทศปรับดีขึ้น และ TOT ที่ปรับลดลง ทั้งนี้ การฟื้นตัวของไทยยังมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไปและมีความเสี่ยงด้านต่ำอยู่ ขณะที่เงินเพื่อฟื้นฐานยังอยู่ในระดับต่ำจากอุปสงค์ที่อ่อนแอ คณะกรรมการฯ จึงสนับสนุนให้ทางการดูแลการฟื้นตัวของเศรษฐกิจให้เข้มแข็งและยั่งยืน ด้วยการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจแบบผ่อนปรน รวมทั้งใช้มาตรการเพื่อดูแลเสถียรภาพการเงิน และดำเนินการปฏิรูปเชิงโครงสร้างเพื่อเพิ่มศักยภาพของเศรษฐกิจควบคู่กันไป

คณะกรรมการฯ เห็นด้วยกับการดำเนินนโยบายการคลังแบบผ่อนปรน ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลังในระยะปานกลาง (Medium-Term Fiscal Framework: MTFF) และสนับสนุนให้ทางการเร่งดำเนินการตามแผนการลงทุนของภาครัฐ โดยคำนึงถึงธรรมาภิบาลและความโปร่งใส นอกจากนี้ ทางการควรให้ความสำคัญกับการปรับปรุงโครงข่ายความคุ้มครองทางสังคม (social safety net) ให้สอดคล้องกับความท้าทายเชิงโครงสร้างมากกว่าการใช้มาตรการกระตุ้นระยะสั้นในการสนับสนุนรายได้ภาคเกษตร โดยเน้นว่านโยบายภาครัฐภายใต้ MTFF ควรมุ่งเพิ่มรายได้ภาษีในระยะปานกลาง เพื่อเตรียมรับมือกับภาระทางการคลังจากการดูแลประชากรผู้สูงอายุ คณะกรรมการฯ ชมเชยทางการที่ให้ความสำคัญกับการออกกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบด้านการคลัง (fiscal responsibility law) รวมถึงการทบทวนระบบประกันสุขภาพเพื่อดูแลให้ระบบมีความยั่งยืน พอเพียง เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการฯ เห็นว่านโยบายการเงินที่ผ่อนคลายนี้อาจมีความเหมาะสม โดยในระยะต่อไป แม้จะยังสามารถผ่อนคลายนโยบายการเงินได้เพิ่มเติม แต่ควรคำนึงถึงการรักษาสมดุลระหว่างการสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจกับการดูแลเสถียรภาพการเงิน รวมถึงการรักษาขีดความสามารถในการดำเนินนโยบาย (policy space) ในยามจำเป็น คณะกรรมการฯ ชมเชยกรอบการดำเนินนโยบายการเงินของไทยที่มีมาตรฐานความโปร่งใสสูง และเสนอแนะให้ทางการสื่อสารถึงความตั้งใจที่จะดูแลเงินเฟ้อให้อยู่ในกรอบเป้าหมายระยะปานกลาง ซึ่งจะช่วยเสริมประสิทธิภาพของช่องทางการส่งผ่านนโยบายให้ดียิ่งขึ้น คณะกรรมการฯ แนะนำให้คงการใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ยืดหยุ่นเป็นปราการด่านแรก (first line of defense) เพื่อช่วยรองรับผลกระทบจากปัจจัยภายนอก

คณะกรรมการฯ สนับสนุนให้ใช้มาตรการ macroprudential ที่เข้มงวดขึ้น เพื่อดูแลเสถียรภาพการเงินในภาวะที่อัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำ อีกทั้งสนับสนุนความพยายามของภาครัฐในการเพิ่มความเข้มงวดในการกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Specialized Financial Institutions: SFIs) รวมทั้งการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างหน่วยงานกำกับต่างๆ ในการพัฒนากรอบการดำเนินมาตรการ macroprudential รวมถึงปรับปรุงกลไกป้องกันและแก้ไขวิกฤต (crisis prevention and resolution mechanisms) นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ เน้นย้ำให้ทางการเฝ้าดูความเสี่ยงเชิงระบบ (systemic risks) ที่อาจเกิดขึ้นจากความเชื่อมโยงของกลุ่มธุรกิจการเงิน และหนี้ภาคครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง

คณะกรรมการฯ ย้ำให้ทางการร่วมกันดำเนินมาตรการเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยเน้นถึงความจำเป็นในการสนับสนุนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ (structural transformation) การพัฒนาคุณภาพระบบการศึกษา การฝึกสอนอาชีวศึกษา รวมทั้งการบรรเทาผลกระทบของปัญหาสังคมผู้สูงอายุด้วยการปฏิรูประบบบำนาญ ทั้งนี้ การยกระดับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการลงทุนจากภาคเอกชนและเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ความคืบหน้าของการรวมตัวทางการค้าจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจและการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยคณะกรรมการฯ เห็นว่าเป็นเรื่องดีที่ไทยกำลังประเมินผลกระทบของการเข้าร่วมความตกลง Trans-Pacific Partnership ในระยะต่อไป

ธนาคารแห่งประเทศไทย

8 มิถุนายน 2559

ข้อมูลเพิ่มเติม: ทีมการเงินระหว่างประเทศ

โทร. 0 2283 5124, 0 2356 7245

e-mail: MPGInternationalAffairsTeam@bot.or.th

รายละเอียดผลการประเมินภาวะเศรษฐกิจไทยประจำปี 2559

Link แดงข่าวของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ:

<http://www.imf.org/external/np/sec/pr/2016/pr16264.htm>